

HET BELANG VAN SYSTEMEN

Voor kind, ouder en professional

AIT ONLINE Studiedag maandag 16 november 2020

Tijd: 10.00 tot 16.30 uur

Locatie: live-stream vanuit "de Reehorst".

Inleiding

Het belang van systemen voor het kind, de ouder en de professional.

Deze studiedag gaat over (gezins)systemen, bekeken vanuit het perspectief van het kind, van de ouders en ook van de professional.

Op een bepaald moment wordt de relatie met broers en de zussen belangrijk voor de ontwikkeling van het kind. Vanuit de basiscommunicatie bekeken zorgen een broer en zus ervoor dat een kind rekening kan houden met een ander, op zijn beurt kan wachten, samen kan spelen, kan communiceren, kan overleggen en afstemmen. De relatie tussen broers en zussen speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn en het bepaalt voor een gedeelte het zelfbeeld.

Voor professionals die werken met VHT en/of VIB is het van belang om kennis en inzicht te hebben in dit soort processen die (kunnen) spelen binnen (gezins)systemen. In systemen spelen onderlinge relaties en interactiepatronen altijd een rol en deze systemen hebben te maken met overleveringen en overtuigingen van generatie op generatie. Als dit stagnering oplevert, is het aansluiten op de (van nature gezonde) initiatieven hét aanknopingspunt om de vicieuze cirkel te doorbreken. We staan stil bij de verschillende niveaus van de communicatie en de invloed daarvan op de ontwikkeling van het kind.

Een kind wordt geboren in een driehoek. Er is een vader, een moeder en een kind die samen het primaire systeem vormen en die van meet af aan als drie-eenheid in relatie met elkaar komen. Er is een relatie van de vader met het kind, de moeder met het kind, het kind met de vader, het kind met de moeder, ouders zijn elkaars partner en de partners zijn ouders. Een veelheid aan relaties om van te genieten, waarbij ouders en kind zich aan elkaar gaan hechten, maar ook met risico op dissonanten.

De conceptie, de zwangerschap en de manier waarop we geboren worden, heeft een grote invloed op alle latere relaties in ons leven. We zijn ons daar niet altijd bewust van. Deze vroege, prenatale, non-verbale, emotionele en fysieke gebeurtenissen bepalen ook onze gezondheid, ons werk en dagelijks leven. Het is voor VHT-ers en voor VIB-ers ontzettend boeiend en interessant om hier meer (wetenschappelijke) kennis over te krijgen en dit mee te nemen in de begeleidingen en in de hulpverlening aan de kinderen en hun ouders.

Wij wensen jullie een leerzame en inspirerende dag toe.

Marij Eliëns, directeur AIT

10.00 tot 10.15 uur: **Opening met videopresentatie Marij Eliëns**

10.15 tot 11.30 uur: **Broers, zussen, een unieke relatie levenslang.**

Prof. dr. Frits Boer

Tijdens deze plenaire presentatie in de ochtend bespreekt Frits Boer de algemene kenmerken van de broer/zus-relatie. Het verloop hiervan wordt geschetst, van geboorte tot ouderdom. Frits staat stil bij de verschillende posities die kinderen in het gezin kunnen innemen; die van oudste, middelste, jongste, als een van een tweeling of als enig kind. En wat is de invloed van de ervaringen die broers en zussen samen hebben op de ontwikkeling? Hierbij wordt vooral de vorming van het zelfbeeld en agressieregulatie onder de loep genomen. Er wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan 'speciale' broers of zussen, zij die een lichamelijke of geestelijke ziekte of beperking hebben. Wat ontlenen zij aan hun broers/zussen en wat betekent het voor die

broers/zussen om op te groeien met zo'n 'speciale' broer of zus?

Prof. dr. Frits Boer is emeritus-hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie bij het Amsterdam Universitair Medisch Centrum, locatie AMC. Hij was voorzitter van de Wetenschappelijke Raad van het Kenniscentrum. Zijn aandachtsgebieden zijn angst-, dwang- en traumagerelateerde slaapstoornissen bij kinderen en adolescenten en gezinsrelaties, in het bijzonder die tussen broers/zussen.

11.30 tot 11.45 uur: **Koffiepauze**

11.45 tot 13.00 uur: **Ik ben omdat wij zijn. Systeemgericht werken.**

Téo Visser

Een kind maakt de ouder tot een ouder door zijn komst en aanwezigheid. Maar wat maakt de ouder van zijn kind? Hoe wordt een sociale werkelijkheid in een gezin gecreëerd waarin kinderen niet altijd tot hun recht komen? Kinderen zijn zuiver in voelen en reactief op hun omgeving. Omdat kinderen afhankelijk zijn, zijn ze bereid zichzelf helemaal weg te cijferen of op te offeren als de omgeving daarom vraagt. Systeemgericht werken en VHT zijn allebei professionele werkvormen die zich richten op de communicatie in sociale systemen.

In deze presentatie zal Téo Visser, systeemtherapeut, stil staan bij de verschillenden lagen van de communicatie, ook wel het contextuele betrekkingdenken genoemd. Sociale systemen presenteren zich meestal in een verworpen context waarin de onderlinge relaties niet beantwoorden aan de doelen waarin ze in de oorsprong voor bedoeld zijn. Hoe herken je dit soort verworpen contexten en vastgelopen sociale constructen en hoe kun je als hulpverlener deze context weer kantelen naar de oorspronkelijke context? De vrije positie van de hulpverlener is door het appèl van het sociale systeem snel in het geding.

Téo Visser is systeemtherapeut /SPV. Hij is werkzaam in de GGZ en heeft een eigen praktijk voor relatie- en gezinstherapie en systeemconsultancy en hij werkt als docent/supervisor. Speciale aandachtsgebieden zijn systeem- en acute psychiatrie, huiselijk geweld, psychotrauma en religie.

13.00 tot 13.30 uur: **Lunchpauze**

13.30 tot 14.45 uur: **Opgroeien in een driehoek.**

Marilène de Zeeuw

De ouder-kind relatie is een belangrijke focus in hulp aan gezinnen geworden. En dat is mooi, vertelt Marilène de Zeeuw tijdens deze plenaire presentatie in de middag. De realiteit is dat (jonge) kinderen in een gezin geboren worden en opgroeien in een driehoek en niet in een 1-op-1 relatie. Marilène de Zeeuw vertelt over de gezinsontwikkeling tijdens zwangerschap en de eerste jaren, vanuit de systeemtheorie. Veel ouders gaan uit elkaar in deze fase en dat heeft alles te maken met vaardigheden om goed in driehoeken te kunnen functioneren. Tijdens de presentatie worden een aantal systemische begrippen praktisch uitgelegd en geïllustreerd met beeldmateriaal.

Marilène de Zeeuw is Klinisch psycholoog, Infant Mental Health Specialist en gedragstherapeut en supervisor VGct. Ze werkt in de specialistische GGZ met (zwangere) ouders en hun jonge baby, peuter of kleuter. Ze is hoofdleraar Infancy aan de Landelijke Klinisch Psycholoog opleiding en verzorgt diverse trainingen op het vlak van de Infant Mental Health. Ze verzorgt regelmatig columns bij Vakblad VROEG.

14.45 tot 15.00 uur: **Theepauze**

15.00 tot 15.15 uur: **Boekpresentatie: "Video-hometraining in gezinnen met meervoudige en complexe problemen".**

15.15 tot 16.30 uur: **De invloed van de conceptie, prenatale periode en de geboorte ervaring.**

Anna Verwaal

Het is inmiddels wetenschappelijk bewezen dat de conceptie, zwangerschap en de geboorte een diepe imprint vormen die grote invloed heeft op alle relaties in ons leven. Ook onze gezondheid, ons werk en dagelijks leven worden door deze vroege non-verbale, emotionele en somatische imprint bepaald. Tijdens deze lezing wordt aan de hand van geboortefotografie kennis overgedragen die o.a. ontstaan is tijdens 30 jaar lange ervaring op het gebied van preconceptionele tot postnatale begeleiding. De aansprekende beelden en

heldere verhalen, aangevuld met verwijzingen naar wetenschappelijke bevindingen, maken duidelijk op welke manier pre-, en perinatale imprints, angsten of trauma's, onszelf, onze dierbaren en cliënten nog kunnen beïnvloeden en hoe we daar systemisch mee kunnen werken.

Anna Verwaal is geboorteconsulente, verpleegkundige met moeder-kind specialisatie, docent primaire periode en lactatiekunde, TEDx spreker en geboortefotograaf. Haar expertise is pre-conceptionele tot postnatale educatie en begeleiding. Anna geeft sinds 2006 wereldwijd lezingen en workshops over de hormonale fysiologie, pre & perinatale psychologie, geboortepatronen, en de langdurige gevolgen van de conceptie, prenatale periode en de geboorte ervaring op een mensenleven. Ze is sinds 1995 lid van APPPAH, the Association for Pre & Perinatal Psychology and Health.

16.30 uur: **Afsluiting door Marij Eliëns**

***“Inzichten krijgen in pre,- en perinatale imprints
helpt een brug vormen waar een gat is ontstaan”***

Anna Verwaal

©2020 FromWombToWorld® / AIT STUDIEDAG - 'Het Belang van Systemen' / Internet Image

Aanmelden via <https://www.aitnl.org/ait-studiedagen/>

